

Всеукраїнська громадсько-політична і літературна газета

КРИМСЬКА

СВІТЛЫЦЯ

Видається у Сімферополі

№42 (145) Субота, 21 жовтня 1995 р.

Ціна 2000 крб.

НОТАТИ З ПРИВОДУ

АЛЬТЕРНАТИВИ ЗГУРТУВАННЮ НЕМАЄ

Минулій неділі в столиці автономії відбулося позачергове зібрання Сімферопольської організації товариства «Просвіта». Його учасники розглянули хід підготовки до Другої Всеукраїнської звітно-виборної конференції просвіті, яка відбудеться 29 жовтня (з інформацією виступила голова міської «Просвіти» Тетяна Захарова), обрали її делегатів від міської організації, висловили пропозиції щодо робочих і виборних організацій. Рекомендовані кандидатури до складу новостворованого Другого звітно-виборного конференцію правлення і на голову Всеукраїнського товариства «Знання» та Кримського відділення цього товариства.

Учасники зібрання надали листа на адресу Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Т. Шевченка з викладом своєї позиції стосовно ситуації, яка склалася в колишніх просвіті.

У роботі зібрання взяла участь виконуючий обов'язки голови Всеукраїнського товариства «Просвіта» Павло Власенко.

До Другої звітно-виборної конференції Всеукраїнської «Просвіти» лишився тиждень. Насправді час одержав розмови. Це й гадаю, засвідчило зібрання Сімферопольської організації. Товариства, оскільки неспроста першим пунктом його учасники обговорювали підготовку до конференції просвіті автономії. Гостроти в дискусії, на мій погляд, додали дав обставини: брак часу (в переддень звітів і виборів) і внутрішні непорази в організації. Щодо першої, то це було то, на якому повістали численні непорази.

Започаткувались вони, на думку багатьох промовців, не вчора і навіть на позавчора. Однак саме сьогодні «Просвіта» в Криму особливо «швидко» втрачала здобуті колись позиції. Майже розгублені надбання, що позитивно характеризували що громадську організацію в перші роки її плідної діяльності. Підкреслювалося, що серед приїнів названих недоліків — відсутність з боку керівництва товариства перманентної ініціативи у згуртуванні української громади півострова, в результаті чого просвіті на місцях діяли в основному слабко і не поспіль. За увесь термін, існування Всеукраїнської «Просвіти» южного разу не збиралася її Рада. Впродовж двох останніх років ті, хто був покликани вести за собою «Просвіту» Криму, самі майже не бували на місцях, не вивчали конкретної справи, подаючи відповідночно інструктивно-методичну допомогу, на основі досвіду і традиції «Просвіти» часів 1860—1939 років. Саме це, висновувалося промовцями, негативно вплинуло на роботу в Євпаторії, Джанкії, Саках, Краснопerekopskому. В ряді регіонів автономії, де мешкає чимало українців, подіс не створено осередки просвіті...

Зрештою, не продовжувалися факти, оприлюднені на зібранні сімферопольської організації «Просвіти». Вони, напевно, звучатимуть на конференції 29 жовтня, тож кілька слів про справи столичної товариства.

На зібранні зустрічала критика і на його адресу. Зокрема стосовно негласного прийняття нових членів, не-послідовності у роботі по відкриттю українських груп у дитячих садках чи розподілу обов'язків серед членів правління. Як зазначалося, для повноцінної роботи не було створено відповідні умов. А що ж було?

На жаль, останнім часом

Любов'ю і пошаною в агрофірмі «Дружба народів» Красногвардійського району користується телятниця Ганна Бондар. Вона обслуговує 500 телят і вирощує їх з 20-денного віку. Середньодобові приrostи тварин — 640 грамів.

Більше як двадцять років трудиться в агрофірмі Ганна Петрівна Бондар.

Світлина Костянтина ДУДЧЕНКА.

ВИКРИТО ВЕЛИКОМАШТАБНУ АФЕРУ

На півострові викрито великомасштабну аферу. Винно-горілчани виробів. Уже доведено, що такими сумаменсплаченими акціїв складає 53,7 млрд. карбованців.

Про це повідомив журналіст голова постійної комісії Верховної Ради Криму Генадій Сухорученков, до яких журналисти звернулись з метою отримати більш об'ємну інформацію, повністю підтверджити сказане В. Шпилькіним. Однак зауважили, що до закінчення розслідування сума прихованих акцій може наблизитися до 200 млрд. карбованців.

Начальник відділу податкових розслідувань Кримського

СЕМІНАР-ДИСКУСІЯ ПРО РЕФОРМИ

16 жовтня в Сімферополі відбулася семінар-дискусія «Політичні і економічні реформи в Україні», організований Фондом ім. Фридриха Еберта (Німеччина), правлінням Українського товариства «Знання» та Кримського відділення цього товариства.

В роботі семінару взяли участь Лайніс Вульф — доктор політології, координатор Фонду ім. Ф. Еберта, Володимир Черняк — доктор економічних наук, завідудомом інституту економіки НАН України, Михаїло Кірсенко — доктор юридичних наук, професор, завкафедрою Київсько-Могилянської академії, Василь Андрійко — представник Фонду ім. Ф. Еберта в Україні, Юрій Слива — директор республіканського науково-просвітницького центру «Міжнародна політика» при правлінні товариства «Знання».

Гости та присутні представники уряду Криму, Представництва Президента України в Криму, національно-культурних товариств, громадських організацій та партій, вчені, підприємці в жвавій дискусії обговорювали хід політичних та економічних реформ в Україні, шляхи вихіду з кризою ситуації. Цікавим було обговорення зовнішньої політики України та міжнародних відносин, шляхів інтеграції України в Європу. Не залишились осторонь питання прийняття нової Конституції України,

адміністративно-територіального поділу, відносин нашої держави з Росією та країнами СНД.

Дискусія на семінарі підтвердила, що тільки економічні реформи разом з політичними реформами зможуть вивести нашу країну з кризою ситуації, зробити її міцною та заможною.

Наш кор.

АВТОТРАНСПОРТ ЧО ЗАПРАВЛЯЄТЬСЯ ВИСОКОТОКСИЧНИМ ПАЛИВОМ

Сенсаційне повідомлення опублікувало газета ВМС України «Флот України». В ньому зазначається, що, як стало відомо, з джерел, які застосовують на довірі, 150 тонн рідкого ракетного палива «Сатін» з високим рівнем токсичності, розвезено по військових частинах з метою його подальшого розбавлення бензином і використання автотранспортом Чорноморського флоту.

Курсанти ж Севастопольського військово-морського інституту уже встановили на новому ракетному паливному центрі відсутність автотранспорту від аварії. Крим. Цим же разом, які нададуть допомогу в установці апаратури в Севастопольському військово-морському інституті. До США відправляється відвідувач Севастопольського комп'ютерного центру.

Згідно з підписаною раніше угодою Міністерством освіти України і Головним управлінням військової освіти Міністерства оборони України з ідентичними відомствами Сполучених Штатів Америки в Севастопольському військово-морському інституті має буде встановлені американський лінгафонний комп'ютерний центр по вивченю іноземних мов. У зв'язку з цим в Севастополі побуває група американських військовослужбовців на чолі з постійним керівником військового аташе в Україні майором Григорієм Перхачем. Лінгафонний комп'ютерний центр зараз монтується в США і буде через океан перевезений літаком у Крим. Цим же разом, які нададуть допомогу в установці апаратури в Севастопольському військово-морському інституті. До США відправляється відвідувач Севастопольського комп'ютерного центру.

Наш кор.

«ІНВЕСТИЦІЙНИЙ МОЖЛИВОСТІ СЕВАСТОПОЛЬСЬКОГО РЕГІОНУ»

Впродовж трох днів на Севастопольському військово-морському флоті, що розташовано в Сакському аеропорті, відбувається міжнародна конференція «Інвестиційні можливості Севастопольського регіону». У ньому взяли участь представники 45 акредитованих в Україні дипломатичних місій на чолі з президентом міжнародного Трейд-клубу пані Аїн Боті, а також діловими кілами зі Сполучених Штатів Америки, Азії, ОБСЄ, керівниками зовнішньо-економічних відомств ряду областей України. Вони побувають на підприємствах міста, провели зустрічі з керівництвом військово-морської бази, що розташована в Севастополі, зі представниками міжнародного Трейд-клубу пані Аїн Боті, а також діловими кілами зі Сполучених Штатів Америки, Азії, ОБСЄ, керівниками зовнішньо-економічних відомств ряду областей України. Вони побувають на підприємствах міста, провели зустрічі з керівництвом військово-морської бази, що розташована в Севастополі, зі представниками міжнародного Трейд-клубу пані Аїн Боті, а також діловими кілами зі Сполучених Штатів Америки, Азії, ОБСЄ, керівниками зовнішньо-економічних відомств ряду областей України. Вони побувають на підприємствах міста, провели зустрічі з керівництвом військово-морської бази, що розташована в Севастополі, зі представниками міжнародного Трейд-клубу пані Аїн Боті, а також діловими кілами зі Сполучених Штатів Америки, Азії, ОБСЄ, керівниками зовнішньо-економічних відомств ряду областей України. Вони побувають на підприємствах міста, провели зустрічі з керівництвом військово-морської бази, що розташована в Севастополі, зі представниками міжнародного Трейд-клубу пані Аїн Боті, а також діловими кілами зі Сполучених Штатів Америки, Азії, ОБСЄ, керівниками зовнішньо-економічних відомств ряду областей України. Вони побувають на підприємствах міста, провели зустрічі з керівництвом військово-морської бази, що розташована в Севастополі, зі представниками міжнародного Трейд-клубу пані Аїн Боті, а також діловими кілами зі Сполучених Штатів Америки, Азії, ОБСЄ, керівниками зовнішньо-економічних відомств ряду областей України. Вони побувають на підприємствах міста, провели зустрічі з керівництвом військово-морської бази, що розташована в Севастополі, зі представниками міжнародного Трейд-клубу пані Аїн Боті, а також діловими кілами зі Сполучених Штатів Америки, Азії, ОБСЄ, керівниками зовнішньо-економічних відомств ряду областей України. Вони побувають на підприємствах міста, провели зустрічі з керівництвом військово-морської бази, що розташована в Севастополі, зі представниками міжнародного Трейд-клубу пані Аїн Боті, а також діловими кілами зі Сполучених Штатів Америки, Азії, ОБСЄ, керівниками зовнішньо-економічних відомств ряду областей України. Вони побувають на підприємствах міста, провели зустрічі з керівництвом військово-морської бази, що розташована в Севастополі, зі представниками міжнародного Трейд-клубу пані Аїн Боті, а також діловими кілами зі Сполучених Штатів Америки, Азії, ОБСЄ, керівниками зовнішньо-економічних відомств ряду областей України. Вони побувають на підприємствах міста, провели зустрічі з керівництвом військово-морської бази, що розташована в Севастополі, зі представниками міжнародного Трейд-клубу пані Аїн Боті, а також діловими кілами зі Сполучених Штатів Америки, Азії, ОБСЄ, керівниками зовнішньо-економічних відомств ряду областей України. Вони побувають на підприємствах міста, провели зустрічі з керівництвом військово-морської бази, що розташована в Севастополі, зі представниками міжнародного Трейд-клубу пані Аїн Боті, а також діловими кілами зі Сполучених Штатів Америки, Азії, ОБСЄ, керівниками зовнішньо-економічних відомств ряду областей України. Вони побувають на підприємствах міста, провели зустрічі з керівництвом військово-морської бази, що розташована в Севастополі, зі представниками міжнародного Трейд-клубу пані Аїн Боті, а також діловими кілами зі Сполучених Штатів Америки, Азії, ОБСЄ, керівниками зовнішньо-економічних відомств ряду областей України. Вони побувають на підприємствах міста, провели зустрічі з керівництвом військово-морської бази, що розташована в Севастополі, зі представниками міжнародного Трейд-клубу пані Аїн Боті, а також діловими кілами зі Сполучених Штатів Америки, Азії, ОБСЄ, керівниками зовнішньо-економічних відомств ряду областей України. Вони побувають на підприємствах міста, провели зустрічі з керівництвом військово-морської бази, що розташована в Севастополі, зі представниками міжнародного Трейд-клубу пані Аїн Боті, а також діловими кілами зі Сполучених Штатів Америки, Азії, ОБСЄ, керівниками зовнішньо-економічних відомств ряду областей України. Вони побувають на підприємствах міста, провели зустрічі з керівництвом військово-морської бази, що розташована в Севастополі, зі представниками міжнародного Трейд-клубу пані Аїн Боті, а також діловими кілами зі Сполучених Штатів Америки, Азії, ОБСЄ, керівниками зовнішньо-економічних відомств ряду областей України. Вони

ДО ПРОБЛЕМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ШКОЛИ ЧИ ДОВГО УКРАЇНСЬКІ ДІТИ БУДУТЬ ЧУЖИМИ В КРИМУ?

Нещодавно в Сімферополі відбувся форум старшокласників «Юність Криму вимагає слова». Іого учасники представляли національно-культурні товариства та різні дитячі організації. В роботі форума взяли участь віце-прем'єр Криму Ігор Іванченко, заступник міністра освіти автономії Володимир Каварський.

Форум зібрався зароди того, щоб допомогти зрозуміти, як важливо бути справжнім громадянином своєї держави. Серед його делегатів були Юля Морозова та Тетяна Скоробагата — учениці 9^х класу СІ № 7 селища Приморського, що під Феодосією. Юля Морозова виступила на форумі. Ось що вона, зокрема, сказала:

— У нас в Феодосії фактично оголосили війну українським класам. У місті на 18 дільжавних школ з російською мовою викладання є всього три українські класи. Так мало тому, що мало хто з батьків витримує оту неоголошенню війни. Щоб відкрити два роки тому український клас, нації батьки змушені були підняти «на ноги» половину України — від міністра освіти Криму до Верховної Ради України. Однак і вересня клас не був відкритий.

Батьки вже були відтратили надію, але зі значними поутами з боку Кримського товариства української мови, Суспільній служби України Сімферополя, журналісти Валентин Самар в жовтні наші молоді братики і сестричкі почали, нарешті, вчитися рідною мовою.

Цього року Товариство української мови та Суспільна служба України знову були вимушені стати в оборону українських класів. Ми відмінно цим організаціям та міністерству освіти Криму за вчурчання та надання українським класам можливості продовжити навчання. Їх не закрили. Але проблема заплишила дуже багато.

Ще чотири роки тому, коли відкривали наш клас, у школі були вчителі, які могли викладати предмети українською мовою. Сьогодні залишилися тільки вчителі української мови та літератури, математики і фізики. Інші державну мову — українською — не володіють і знає її не хотіть.

Минулого навчального року наш клас хо-

дився на тиждень до сусідньої школи, де нам викладали українською мовою хімію, біологію і народознавство. Цього року директор школи пан Хренов заборонив украйнському класам ходити до його школи. Я не розумію, чому пану Хренову так не подобається українські класи! Тим більше, що школа державна, а не його власна. Так ми вітратили можливість вивчати біологію та хімію рідною мовою.

Я звертаюся до міністрів освіти Криму та України, до Президента України, я не знаю,

до кого ще звернутися: пропіліти на мову, які володіють українською мовою! Бо ми вже просимо російськомовних вчителів, нехай вони нам пояснюють по-російські, як-

що не можуть по-українські, але ми відповідатимемо тільки українською мовою.

Ми не розуміємо, чому так виходити: діти знають українську і російську мову, а досліджені вчителі з вищою освітою нікому не можуть спонукати державну українську мову!

Але підучники уже й говорять не хочеться. Їх зірка надсилається з Києва. В класі поки що українською мовою є лише математика. Фізику самі перекладаємо з російської. Наша вчителька Тетяна Петрівна Жолудківська незвично жартує, мовляв, вже вже стали перекладачами високого рівня. А ми хочемо мати всі підучники українською мовою. Моя однокласники просили, щоб я звернулась до міністрів та депутатів із запитом: чи довго ще українські діти будуть чужими в Криму?

Я недарма так багато говорила про проблеми українських класів. Адже і від іншого виїзду залишили мир і злагоду в Криму. Тим більше, що для цього в даному випадку не потрібно якісно змінити чи великі кошти. Я прошу дорослих мати трохи більше мудрості, доброти і терпіння. А ще нам усім треба навчитися поважати один одного, по-важати мову, культуру, звичаї, шанувати історію кожного народу. Пора б уже відвідати від думки, що один народи старші й мудріші, а інші молоді і не такі розумні. Поважаймо, шануймо одне одного, і тоді ми і злагодимо занепокоїти на кримські землі. Зупинімось на тому, що маємо, і спільними зусиллями починаймо будувати багату, могутній державу Україна, а в ній розкішну перспективу — Крим.

На наші річки вже відкривалися плавальні

і відпочинкові бази, але зі значними поутами з боку Кримського та Автономного Республіканського клубу.

Сьогодні залишилися тільки вчителі української мови та літератури, математики і фізики. Інші державну мову — українською — не володіють і знає її не хотіть.

Ще чотири роки тому, коли відкривали наш клас, у школі були вчителі, які могли викладати предмети українською мовою.

Сьогодні залишилися тільки вчителі української мови та літератури, математики і фізики. Інші державну мову — українською — не володіють і знає її не хотіть.

Ще чотири роки тому, коли відкривали наш клас, у школі були вчителі, які могли викладати предмети українською мовою.

Сьогодні залишилися тільки вчителі української мови та літератури, математики і фізики. Інші державну мову — українською — не володіють і знає її не хотіть.

Ще чотири роки тому, коли відкривали наш клас, у школі були вчителі, які могли викладати предмети українською мовою.

Сьогодні залишилися тільки вчителі української мови та літератури, математики і фізики. Інші державну мову — українською — не володіють і знає її не хотіть.

Ще чотири роки тому, коли відкривали наш клас, у школі були вчителі, які могли викладати предмети українською мовою.

Сьогодні залишилися тільки вчителі української мови та літератури, математики і фізики. Інші державну мову — українською — не володіють і знає її не хотіть.

Ще чотири роки тому, коли відкривали наш клас, у школі були вчителі, які могли викладати предмети українською мовою.

Сьогодні залишилися тільки вчителі української мови та літератури, математики і фізики. Інші державну мову — українською — не володіють і знає її не хотіть.

Ще чотири роки тому, коли відкривали наш клас, у школі були вчителі, які могли викладати предмети українською мовою.

Сьогодні залишилися тільки вчителі української мови та літератури, математики і фізики. Інші державну мову — українською — не володіють і знає її не хотіть.

Ще чотири роки тому, коли відкривали наш клас, у школі були вчителі, які могли викладати предмети українською мовою.

Сьогодні залишилися тільки вчителі української мови та літератури, математики і фізики. Інші державну мову — українською — не володіють і знає її не хотіть.

Ще чотири роки тому, коли відкривали наш клас, у школі були вчителі, які могли викладати предмети українською мовою.

Сьогодні залишилися тільки вчителі української мови та літератури, математики і фізики. Інші державну мову — українською — не володіють і знає її не хотіть.

Ще чотири роки тому, коли відкривали наш клас, у школі були вчителі, які могли викладати предмети українською мовою.

Сьогодні залишилися тільки вчителі української мови та літератури, математики і фізики. Інші державну мову — українською — не володіють і знає її не хотіть.

Ще чотири роки тому, коли відкривали наш клас, у школі були вчителі, які могли викладати предмети українською мовою.

Сьогодні залишилися тільки вчителі української мови та літератури, математики і фізики. Інші державну мову — українською — не володіють і знає її не хотіть.

Ще чотири роки тому, коли відкривали наш клас, у школі були вчителі, які могли викладати предмети українською мовою.

Сьогодні залишилися тільки вчителі української мови та літератури, математики і фізики. Інші державну мову — українською — не володіють і знає її не хотіть.

Ще чотири роки тому, коли відкривали наш клас, у школі були вчителі, які могли викладати предмети українською мовою.

Сьогодні залишилися тільки вчителі української мови та літератури, математики і фізики. Інші державну мову — українською — не володіють і знає її не хотіть.

Ще чотири роки тому, коли відкривали наш клас, у школі були вчителі, які могли викладати предмети українською мовою.

Сьогодні залишилися тільки вчителі української мови та літератури, математики і фізики. Інші державну мову — українською — не володіють і знає її не хотіть.

Ще чотири роки тому, коли відкривали наш клас, у школі були вчителі, які могли викладати предмети українською мовою.

Сьогодні залишилися тільки вчителі української мови та літератури, математики і фізики. Інші державну мову — українською — не володіють і знає її не хотіть.

Ще чотири роки тому, коли відкривали наш клас, у школі були вчителі, які могли викладати предмети українською мовою.

Сьогодні залишилися тільки вчителі української мови та літератури, математики і фізики. Інші державну мову — українською — не володіють і знає її не хотіть.

Ще чотири роки тому, коли відкривали наш клас, у школі були вчителі, які могли викладати предмети українською мовою.

Сьогодні залишилися тільки вчителі української мови та літератури, математики і фізики. Інші державну мову — українською — не володіють і знає її не хотіть.

Ще чотири роки тому, коли відкривали наш клас, у школі були вчителі, які могли викладати предмети українською мовою.

Сьогодні залишилися тільки вчителі української мови та літератури, математики і фізики. Інші державну мову — українською — не володіють і знає її не хотіть.

Ще чотири роки тому, коли відкривали наш клас, у школі були вчителі, які могли викладати предмети українською мовою.

Сьогодні залишилися тільки вчителі української мови та літератури, математики і фізики. Інші державну мову — українською — не володіють і знає її не хотіть.

Ще чотири роки тому, коли відкривали наш клас, у школі були вчителі, які могли викладати предмети українською мовою.

Сьогодні залишилися тільки вчителі української мови та літератури, математики і фізики. Інші державну мову — українською — не володіють і знає її не хотіть.

Ще чотири роки тому, коли відкривали наш клас, у школі були вчителі, які могли викладати предмети українською мовою.

Сьогодні залишилися тільки вчителі української мови та літератури, математики і фізики. Інші державну мову — українською — не володіють і знає її не хотіть.

Ще чотири роки тому, коли відкривали наш клас, у школі були вчителі, які могли викладати предмети українською мовою.

Сьогодні залишилися тільки вчителі української мови та літератури, математики і фізики. Інші державну мову — українською — не володіють і знає її не хотіть.

Ще чотири роки тому, коли відкривали наш клас, у школі були вчителі, які могли викладати предмети українською мовою.

Сьогодні залишилися тільки вчителі української мови та літератури, математики і фізики. Інші державну мову — українською — не володіють і знає її не хотіть.

Ще чотири роки тому, коли відкривали наш клас, у школі були вчителі, які могли викладати предмети українською мовою.

Сьогодні залишилися тільки вчителі української мови та літератури, математики і фізики. Інші державну мову — українською — не володіють і знає її не хотіть.

Ще чотири роки тому, коли відкривали наш клас, у школі були вчителі, які могли викладати предмети українською мовою.

Сьогодні залишилися тільки вчителі української мови та літератури

На світлині
Евгена Власова солістка Кримської державної філармонії Наталя Безкоровайна.

ДАРУЮ ВАМ ПІСНЮ

Багато школярів і студентської молоді сонянного півострова з захопленням слухали концертні виступи солістки Кримської філармонії Натали Безкоровайної, які ось уже протягом дев'яти років працюють лекторії для навчальних закладів. І лише цього року українська громада Сімферополя мала нагоду послухати виступ цієї висококваліфікованої співачки в одному з концертів, що відбувся в домівці «Прозаїти».

Наш кореспондент, музикознавець Роман Новосад нещодавно зустрівся з співачкою.

— Пані Наталя, розкажіть, будь ласка, про себе, про роботу професійного наставника, про перші кроки на шляху до мистецтва.

— Народилася я в Сімферополі. Після закінчення середньої школи поступила на навчання до місцевого культурного училища з класом хорового діригування. На уроцих вокалу запримітили мене, і почався після наставниці вчити відразу ж запросили працювати солісткою в дебрівському вокально-хореографічному ансамблі «Гаврила».

За два роки праці в цьому працювалим колективі я багато чого навчилася: зробила зуміння, що для розвитку мого пірко-колоратурного сопрано необхідно продовжувати навчання. Вирніши поїхала до Львова і поступила в консерваторію на вокальну факультет.

Навчалася я у доцента, за служеною артистки України А. І. Жилікою, в якої, до речі, вчин-

лась також відома співачка Ольга Басинська. Під час настання консерваторія я брала участь в міжнародних конкурсах, і 1987 року стала дипломантом Всеукраїнського конкурсу камерних консерваторій в столиці союзу славетної Дримбітаж у Львові. Але, на жаль, через сімнадцять обставини (поморби, батьки), я змущена була повернутися додому, в Сімферополь.

З 1987 року я стала піаністкою відомого піаніста Мираслава Драганя. Він нещодавно проводив свої гастролі у Швеції як соліст-пianist.

— Скажіть, а чи у вашому репертуарі є українські народні пісні?

— Безперечно. Є і чимало. Крім українських я виконую також і російські пісні інших народів колишнього Союзу РСР, незважаючи на те, що в консерваторії я готовилася стати оперною співачкою і весь мій творчий потенціал був спрямованій на освоєння світової музики оперної класики.

— Знаю, що ваш чоловік тем музикант, чи помагає це вам у роботі!

— До певної міри так. Мій чоловік навчався зі мною у Львівській консерваторії в класі контрабасу.

— Яке ваше покровлення бажання як співачки на майдані?

— Голос співачки — це дар Богій. Але голос не вічний, він також обмежений в часі. Мені хочеться, доки ще я володію повноцінно голосом, дати кілька концертів для нашої української аудиторії, аби мої кримські співбітчиці мали

змогу почути українську чи світову класику рідною мовою. Адже в Криму живе так багато українців і чисельність українська громада навіть не знає, що в Сімферополі працює солістка філармонії, українка, яка цирю бажає зустрітися зі своїми земляками на концертному вечорі.

— Пані Наталя, хто був вашим аккомпаніатором, бо ж для такої складної програми було високопрофесійної піаніст!

— Так, справді. На гастролі в Польщі з мною їзділа викладач Львівської консерваторії піаніст Мирослава Драган. Він нещодавно проводив свої гастролі у Швеції як соліст-пianist.

— Скажіть, а чи у вашому репертуарі є українські народні пісні?

— Безперечно. Є і чимало. Крім українських я виконую також і російські пісні інших народів колишнього Союзу РСР, незважаючи на те, що в консерваторії я готовилася стати оперною співачкою і весь мій творчий потенціал був спрямованій на освоєння світової музики оперної класики.

— Знаю, що ваш чоловік тем музикант, чи помагає це вам у роботі!

— До певної міри так. Мій чоловік навчався зі мною у Львівській консерваторії в класі контрабасу.

— Яке ваше покровлення бажання як співачки на майдані?

— Голос співачки — це дар Богій. Але голос не вічний, він також обмежений в часі. Мені хочеться, доки ще я володію повноцінно голосом, дати кілька концертів для нашої української аудиторії, аби мої кримські співбітчиці мали

змогу почути українську чи світову класику рідною мовою. Адже в Криму живе так багато українців і чисельність українська громада навіть не знає, що в Сімферополі працює солістка філармонії, українка, яка цирю бажає зустрітися зі своїми земляками на концертному вечорі.

— Пані Наталя, хто був вашим аккомпаніатором, бо ж для такої складної програми було високопрофесійної піаніст!

— Так, справді. На гастролі в Польщі з мною їзділа викладач Львівської консерваторії піаніст Мирослава Драган. Він нещодавно проводив свої гастролі у Швеції як соліст-пianist.

— Скажіть, а чи у вашому репертуарі є українські народні пісні?

— Безперечно. Є і чимало. Крім українських я виконую також і російські пісні інших народів колишнього Союзу РСР, незважаючи на те, що в консерваторії я готовилася стати оперною співачкою і весь мій творчий потенціал був спрямованій на освоєння світової музики оперної класики.

— Знаю, що ваш чоловік тем музикант, чи помагає це вам у роботі!

— До певної міри так. Мій чоловік навчався зі мною у Львівській консерваторії в класі контрабасу.

— Яке ваше покровлення бажання як співачки на майдані?

— Голос співачки — це дар Богій. Але голос не вічний, він також обмежений в часі. Мені хочеться, доки ще я володію повноцінно голосом, дати кілька концертів для нашої української аудиторії, аби мої кримські співбітчиці мали

ШЕВЧЕНКО І КРИМ

КОРОТКИЙ СЛОВНИК

Продовження. Початок

у № 24—41.

Кравченко Федір Тихонович (1906—1985) — укр. письменник. Твори про Шевченка: казка «Тополя» (1946), лірична мініатюра «Два могили», оповідання «Тарасова мандрика» (1966), повість «Любов і гнів» (1970). У Криму бував кілька разів. На літ. зустрічі 1969 в Сімферополі читав свої пародії 1920-х рр. — Д. К.

Кравчук Леонід Макарович (нар. 1934) — Президент України в 1991—94. З 1994 — голова фонду «Тарасове джерело». Багато разів був у Криму під час робочих поїздок, 1992 виступив на сесії Верх. Ради Криму. — Д. К.

Кравчук Петро Ілліч (нар. 1911) — укр. літературознавець у Канаді, куди переїхав 1930. Член ком. партії Канади з 1932. Іого книжки «Тарас Шевченко в Канаді» (1961), «Українська література в Канаді» (1964), «Українці в Канаді» (1981), «Українці в канадській літературі» (1990) та ін. мають пізнавальне значення, але часто позначені впливами ком. пропаганди. Приїздив до Криму в 1960—80-х, зустрівся з працівниками газ. «Радянський Крим» і Крим. відділення т-ва «Україна». — Г. Р.

Крамський Іван Миколайович (1837—1887) — рос. художник, Академік містив з 1869, один з організаторів Товариства передвижників. Відомий як автор жанрових картин і портретів рос. літераторів — М. Некрасова, Л. Толстого, Д. Григоровича, з якими був знайомий Шевченко. 1862 виконав малюнок «Шевченко на батьківщині». 1871 писав за фотографією А. Деньєра портрет поета в шапці з кокусом, водночас за цим своїм живописним твором К. виконав ще один портрет Шевченка (палін, офорт, 16x13,5), авторський видоторк якого нині в Сімферопольському художественному музеї. Приїздив до Криму в 1960—80-х, зустрівся з працівниками газ. «Радянський Крим» і Крим. відділення т-ва «Україна». — Г. Р.

Крамський Іван Миколайович (1837—1887) — рос. художник, Академік містив з 1869, один з організаторів Товариства передвижників. Відомий як автор жанрових картин і портретів рос. літераторів — М. Некрасова, Л. Толстого, Д. Григоровича, з якими був знайомий Шевченко. 1862 виконав малюнок «Шевченко на батьківщині». 1871 писав за фотографією А. Деньєра портрет поета в шапці з кокусом, водночас за цим своїм живописним твором К. виконав ще один портрет Шевченка (палін, офорт, 16x13,5), авторський видоторк якого нині в Сімферопольському художественному музеї. Приїздив до Криму в 1960—80-х, зустрівся з працівниками газ. «Радянський Крим» і Крим. відділення т-ва «Україна». — Г. Р.

Красицька Тамара Дмитрівна (нар. 1947) — праправнучка Шевченкової сестри Катерини Красицької. Закінчила Кіївський університет, за фахом географ. Більше чверті століття живе в Севастополі, де працює начальником міського управління охорони навколоцінного спадщини. Разом з іншими представниками роду Красицьких ініціювала 1991 створення громади «Шевченкові нащадки», що обєднує розкиданих по різних краях родичів поета. В березні 1992 громада перетворилася на Всеукраїнський благодійний культурно-науковий фонд Тараса Шевченка, головою якого стала Академік наук України. Автор статей «Шевченко і Котляревський» (1938), «Проза Т. Г. Шевченка» (1939) та ін. До постаті Шевченка звертається в поезіях, уміщених в зб. «Золоті ключі» (1938), «Калиновий міст» (1940), «Срібне весілля» (1957), «Вічнозелене дерево життя» (1967), «Літопис» (1991). Не раз приїзджає на науково-творчі відрядження до Сімферополя, відпочиває у Коктебелі та Ялті. — М. В.

Красицький Степан Андрійович (нар. 1910) — укр. письменник, літературознавець і передкладач. Науковий консультант Інституту літератури Академії наук України. Автор статей «Шевченко» (1938), «Проза Т. Г. Шевченка» (1939) та ін. До постаті Шевченка звертається в поезіях, уміщених в зб. «Золоті ключі» (1938), «Калиновий міст» (1940), «Срібне весілля» (1957), «Вічнозелене дерево життя» (1967), «Літопис» (1991). Не раз приїзджає на науково-творчі відрядження до Сімферополя, відпочиває у Коктебелі та Ялті. — М. В.

Красицький Дмитро Філімонович (1901—1989) — укр. письменник і літературознавець. Працював у Кримському художественному музеї. У вересні 1871 К. приїжджає у Ялту до художника Ф. Васильєва, зустрічався з І. Айвазовським, писав на горах кам'яні пейзажі для своєї знаменної картини «Христос у пустелі». — Г. Р.

Красицька Тамара Дмитрівна (нар. 1947) — праправнучка Шевченкової сестри Катерини Красицької. Закінчила Кіївський університет, за фахом географ. Більше чверті століття живе в Севастополі, де працює начальником міського управління охорони навколоцінного спадщини. Разом з іншими представниками роду Красицьких ініціювала 1991 створення громади «Шевченкові нащадки», що обєднує розкиданих по різних краях родичів поета. В березні 1992 громада перетворилася на Всеукраїнський благодійний культурно-науковий фонд Тараса Шевченка, головою якого стала Академік наук України Тамара Красицька. Закінчила Кіївський університет, за фахом географ. Більше чверті століття живе в Севастополі, де працює начальником міського управління охорони навколоцінного спадщини. Разом з іншими представниками роду Красицьких ініціювала 1991 створення громади «Шевченкові нащадки», що обєднує розкиданих по різних краях родичів поета. В березні 1992 громада перетворилася на Всеукраїнський благодійний культурно-науковий фонд Тараса Шевченка, головою якого стала Академік наук України Тамара Красицька.

Красицький Дмитро Філімонович (1901—1989) — укр. письменник і літературознавець. Працював у Кримському художственному музеї. У березні 1871 К. приїжджає у Ялту до художника Ф. Васильєва, зустрічався з І. Айвазовським, писав на горах кам'яні пейзажі для своєї знаменної картини «Христос у пустелі». — Г. Р.

Красицький Дмитро Дмитрович (нар. 1953) — укр. поет, есеїст, публіцист. Автор

КОЛИ КРИМ ПОЗНАЙОМИВСЯ
З І. КАРПЕНКОМ-КАРИМ?

У словниковій статті про драматурга («КС», 16.IX.1995) зазначається, що кримчани познайомилися з його акторським мистецтвом 1890 року. Насправді було це двома роками раніше, про що легко довідатися з

ПЕРЕДПЛАТА-96
«БАРВІНОК».

Недавно я поцікавився, як читають українські дитячі газети та журнали в Советському районі в другому півріччі цього року. Ажняк! Сільські бібліотеки за браком коштів не передплатили юного українського не тільки дитячого, а й «дорослого» видання. Для 14 шкільних бібліотек хоч і знайшлися гроші, однак газети «Зірка» передплачено лише 5 прімрінників, журналу «Барвінок» — 4, «Малютка» — 6 (для вісімнадцяти дитсадків району!), «Перченя» — 3... Коли я запитав шкільних бібліотекарів, чому у такий спосіб не дбають про зростання національної свідомості дітей — українців, позбавлюючи їх читати періодику рідною мовою, переважно відповідь була такою: «ам-то я легше читати по-русські». Це кажуть зруїфікований українці з отим стереотипом мислення, що закладався протягом десятиліть.

Ось у цьому плані саме й потрібно просвітницької роботи. Тому й хочу бодай стисло сказати у дні передплати про «Барвінок», журнал для молодших школярів, який, до речі, виходить у Києві і українською, і російською мовами. Його читали ще наші дідусі з бабусі, до засновання 1928 року. Чи ж треба дітей та вчителів позбавляти цього чудового, цікавого видання!

Відгуявши канікули, весенний «Барвінок» разом із нашими змужніми вихованцями пішов до школи. Для дів яго номера спеціально підготовлені «шкільні» матеріали: дотепний «Словничок-першачко», цікаві подорбці з історії писемності різних народів. Поза уроками стануть у пригоді публікації під рубрикою «Веліка перерва», роздуми професора Маківки. Як і завжди, журнал щедро відає свої сторінки різноманітним художнім творам.

Отже, з «Барвінком» варто дружити й сьогодні, і в майбутньому. Знайдеться, буде паска, слушну хвилину і нагадіте юним вихованцям: передплата на журнал на 1 півріччя 1996 року розпочалася! Індекс — 74022.

Ціна на піврічку — 360 тис. крб.

Василь ЛАТАНСЬКИЙ.

ОСОБНЯК СЕРДЕЧНОГО

Цей будинок, в якому тепер дитяча художня школа, рішенням Кримського облвиконкому в 1986 році було оголошено пам'яткою архітектури Сімферополя. Затім інститут «Укрпроектреставрація» та КримАРКО розробили проект ремонтних робіт. Після реставрації колишній особняк булочника Сердечного, споруджений у 1907—1912 роках як житловий будинок в горно-озеленений, обхідні частині Сімферополя поряд з такими відомими тоді вуличами «нового міста», як Спаська, Земська та Бульвар Крим-Грея (тепер Бульвар Франка), набув первинного вигляду.

Форми будинку легкі, в його архітектурі об'єднано мотиви стилю модерн та класицизму зі своєрідною пластикою фасадів. Від прикрашуючих колон з капітелями іонічного ордеру. Увінчані будівлю чотиригранним куполом з шпилем.

Цікавий особняк Сердечного і тим, що в ньому яскраво відобразилися архітектурні смаки губернського міста Сімферополя на перехресті XIX—XX століть.

Текст і малюнок Миколи ЛІСОВОГО.

«КУРІННЯ КОШТУЄ
БІЛЬШЕ, НІЖ ВІ
ДУМАЄТЕ»

Цей вислів — девіз Всесвітнього дня без тютюну, який відбувся влітку цього року. Такий захід проводиться традиційно Всеукраїнською Організацією охорони здоров'я (ВОЗ). Мета заходів благородна, бо передбачає здоров'я для всіх. І не у віддаленні перспективи, а до кінця нинішнього тисячоліття.

Стратегічне завдання ВООЗ може бути розвязане лише за умови успішної боротьби з наркотизмом. А це, крім вживання наркотиків, алкогольних напоїв, є їх тютюнопурина.

За словами лікарів Українського центру «Здоров'я», в нашій країні проблема тютюнопурина дуже гостра. За останні роки вона набула загрозливого розмаху. Пускати самі більші чергти населення палити, зокрема, серед чоловіків у віковій групі від 20 до 29 років ця злубна звичка відмічається, маючи у 61 відсотку, 30—39 років — у 51, 40—49 — у 39%. Серед підлітків дванадцяті-тринадцяти, років палити кожніх десяти, а з шістнадцяті-сімнадцятирічними — 40 відсотків.

Ще вищий показник у тютюнопурина (очевидно, тому, що поспільствує контролем) — 100 мільйонів людей.

Ця цифра майже вдвічі перевищує кількість загиблих у Другій світовій війні.

Сучасні дослідження показують, що небезпека від куріння більша, ніж вважали раніше. В осіб, котрі систематично вживають тютюн, рівень смертності втричі більший, ніж в осіб, котрі не палить.

Ніхто не може заперечити той факт, що куріння є однією з найбільших загроз здоров'ю людей на початку третього тисячоліття. Тютюнові вироби не мають безпекового рівня споживання і є легальними продуктами споживання, які приводять до захворювань і передчасної смерті споживача.

За останні тридцять років вживання тютюну подвоїлося і продовжує збільшуватися в технікумі, очевидно, тому, що поспільствує контролем.

Емікти поточного ринку України становите приблизно 80 мільйонів цигарок щорічно. Якщо у високорозвинених країнах палити для багатьох все ж не модно (41% чоловіків — курці), то в слаборозвинених кожен другий чоловік палиє (62,5% іонаків і 55,6% дівчат).

Загалом, жицько-культурно «спільнотнозадовігдів» сильно висувається від куріння, як у багатьох згубних звичах. У тому числі і в курінні. 40 відсотків жінок у віці від 20 до 29 років — активні курці.

Тютюн спровадив називаніть епідемією ХХ століття. Курці не падають з ніні після першої чи навіть тисячної цигарки. Ні, одразу виникають гострі захворювання. Але систематичне вживання тютюну спричиняє повільні і негативні зміни в організмі. Кінцевий результат — куріння завжди відбувається.

За останнім спровадив називаніть епідемією ХХ століття. Курці не падають з ніні після першої чи навіть тисячної цигарки. Ні, одразу виникають гострі захворювання. Але систематичне вживання тютюну спричиняє повільні і негативні зміни в організмі. Кінцевий результат — куріння завжди відбувається.

В наші часи тютюнова пропаганда щороку вибиває на Землі трільйонів людей. За даними ВООЗ, куріння є причинною приблизно 90% усіх відгардів раку легені, 75% — хронічних бронхітів та емфіземи та 25% ішемічної хвороби серця.

Наприклад, на рак легені курці хворють у 20 разів частоше, ніж ті, хто палиє менше десяти років.

В розвинених країнах, де звичка злубко дуже поширилася в сороках і п'ятдесяти роках, трагічні наслідки тривалого куріння не одразу стають очевидними. Нині же близько 20 відсотків смертельних віндуарів пропаганді нерідко загуашляється соціальними, економічними та політичними чинниками, які створювали спрятливу атмосферу для розповсюдження і вживання тютюну.

Людов КІЗЮН.
(Пресова Агенція Новин.)

Однак поки що є можливість хоча б зменшити масштаби всесвітньої трагедії. Слід повертати рівній рівню, то наслідки наступні роки, то насилдік дуже плачевні.

За оцінками ВООЗ, нині на планеті 1 мільярд курців. Якщо така тенденція споживання тютюну збережеться в наступні роках, то насилдік дуже плачевний.

За оцінками ВООЗ, нині на планеті 1 мільярд курців. Якщо така тенденція споживання тютюну збережеться в наступні роках, то насилдік дуже плачевний.

Однак поки що є можливість хоча б зменшити масштаби всесвітньої трагедії. Слід повертати рівній рівню, то наслідки наступні роки, то насилдік дуже плачевні.

Зусилля медиків не дають позитивних результатів, бо їм не вдається відповідним чином вплинути на людей, пропонуючи їм відмінні альтернативи.

Однак поки що є можливість хоча б зменшити масштаби всесвітньої трагедії. Слід повертати рівній рівню, то наслідки наступні роки, то насилдік дуже плачевний.

Однак поки що є можливість хоча б зменшити масштаби всесвітньої трагедії. Слід повертати рівній рівню, то наслідки наступні роки, то насилдік дуже плачевний.

Однак поки що є можливість хоча б зменшити масштаби всесвітньої трагедії. Слід повертати рівній рівню, то наслідки наступні роки, то насилдік дуже плачевний.

Однак поки що є можливість хоча б зменшити масштаби всесвітньої трагедії. Слід повертати рівній рівню, то наслідки наступні роки, то насилдік дуже плачевний.

Однак поки що є можливість хоча б зменшити масштаби всесвітньої трагедії. Слід повертати рівній рівню, то наслідки наступні роки, то насилдік дуже плачевний.

Однак поки що є можливість хоча б зменшити масштаби всесвітньої трагедії. Слід повертати рівній рівню, то наслідки наступні роки, то насилдік дуже плачевний.

Однак поки що є можливість хоча б зменшити масштаби всесвітньої трагедії. Слід повертати рівній рівню, то наслідки наступні роки, то насилдік дуже плачевний.

Однак поки що є можливість хоча б зменшити масштаби всесвітньої трагедії. Слід повертати рівній рівню, то наслідки наступні роки, то насилдік дуже плачевний.

Однак поки що є можливість хоча б зменшити масштаби всесвітньої трагедії. Слід повертати рівній рівню, то наслідки наступні роки, то насилдік дуже плачевний.

Однак поки що є можливість хоча б зменшити масштаби всесвітньої трагедії. Слід повертати рівній рівню, то наслідки наступні роки, то насилдік дуже плачевний.

Однак поки що є можливість хоча б зменшити масштаби всесвітньої трагедії. Слід повертати рівній рівню, то наслідки наступні роки, то насилдік дуже плачевний.

Однак поки що є можливість хоча б зменшити масштаби всесвітньої трагедії. Слід повертати рівній рівню, то наслідки наступні роки, то насилдік дуже плачевний.

Однак поки що є можливість хоча б зменшити масштаби всесвітньої трагедії. Слід повертати рівній рівню, то наслідки наступні роки, то насилдік дуже плачевний.

Однак поки що є можливість хоча б зменшити масштаби всесвітньої трагедії. Слід повертати рівній рівню, то наслідки наступні роки, то насилдік дуже плачевний.

Однак поки що є можливість хоча б зменшити масштаби всесвітньої трагедії. Слід повертати рівній рівню, то наслідки наступні роки, то насилдік дуже плачевний.

Однак поки що є можливість хоча б зменшити масштаби всесвітньої трагедії. Слід повертати рівній рівню, то наслідки наступні роки, то насилдік дуже плачевний.

Однак поки що є можливість хоча б зменшити масштаби всесвітньої трагедії. Слід повертати рівній рівню, то наслідки наступні роки, то насилдік дуже плачевний.

Однак поки що є можливість хоча б зменшити масштаби всесвітньої трагедії. Слід повертати рівній рівню, то наслідки наступні роки, то насилдік дуже плачевний.

Однак поки що є можливість хоча б зменшити масштаби всесвітньої трагедії. Слід повертати рівній рівню, то наслідки наступні роки, то насилдік дуже плачевний.

Однак поки що є можливість хоча б зменшити масштаби всесвітньої трагедії. Слід повертати рівній рівню, то наслідки наступні роки, то насилдік дуже плачевний.

Однак поки що є можливість хоча б зменшити масштаби всесвітньої трагедії. Слід повертати рівній рівню, то наслідки наступні роки, то насилдік дуже плачевний.

Однак поки що є можливість хоча б зменшити масштаби всесвітньої трагедії. Слід повертати рівній рівню, то наслідки наступні роки, то насилдік дуже плачевний.

Однак поки що є можливість хоча б зменшити масштаби всесвітньої траг